

Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ ΣΑΜΑΡΕΙΤΟΥ (Λουκ. 10, 25-37)

†ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

(Διασκευή ομιλίας στην Καμπή, στις 13/11/2005)

1. Ποιός είναι ο πλησίον μου;

Η παραβολή του καλού Σαμαρείτη είναι μια παραβολή που την ξέρει όλος ο κόσμος. Χριστιανοί και αλλόθρησκοι, πιστοί και άθεοι, όλοι την ξέρουν αυτή την σπουδαία και όμορφη παραβολή. Που απαντά στο ερώτημα: «Ποιός είναι ο πλησίον μου;»

Λέει ο νόμος του Θεού: Καλός χριστιανός, πιστός, είναι εκείνος που αγαπά τον Θεό με όλη του την ψυχή, με όλη του την καρδιά, με όλη του την διάνοια και τον πλησίον του σαν τον εαυτό του. Αλλά ποιός είναι ο πλησίον μας που πρέπει τόσο πολύ να αγαπάμε; Η απάντηση που έδιναν οι Εβραίοι νομικοί, την εποχή του Χριστού, ήταν: Πλησίον μας είναι μόνον ο Εβραίος. Ο δικός μας. Σαν να λέγαμε εμείς σήμερα: Ποιός είναι πλησίον που έχουμε χρέος να τον βοηθάμε; Μόνον ο Έλληνας ο ορθόδοξος. Και οι άλλοι; Τίποτε. Αυτή ήταν η απάντηση των Εβραίων νομικών τότε. Και κείνος που ρωτούσε τον Χριστό ήταν νομικός. Είχε αυτή την ιδέα. Αλλά ρωτούσε γιατί κάτι δεν του άρεσε. Και ο Χριστός του είπε:

Κάποιος άνθρωπος κατέβαινε από την Ιερουσαλήμ και πήγαινε στην Ιεριχώ. Στο δρόμο έπεσε σε ληστές. Οι ληστές, του προξένησαν πολλές πληγές, του πήραν όλα όσα είχε, τον άφησαν μισοπεθαμένο και έφυγαν παίρνοντας τα πράγματά του. Συνηθισμένα πράγματα. Αλλά ο μισοπεθαμένος για πού πάει; Για τον ολοκληρωτικό θάνατο. Μπορεί να βοηθήσει τον εαυτό του; Όχι! Κρέμεται μόνο από την καλωσύνη του άλλου. Πράγμα το οποίο μας λέει: Άμα βλέπεις άνθρωπο που κρέμεται στην καλωσύνη σου, πώς είναι δυνατόν να στέκεις από μακριά; Αλλά να που έγινε και αυτό. Πέρασε ένας παπάς Εβραίος. Μετά ένας λευίτης. Δηλαδή άνθρωπος που υπηρετούσε στην Εκκλησία των Εβραίων. Και ο παπάς και ο λευίτης, πέρασαν, κοίταξαν, έφυγαν. Έκαναν φαίνεται την σκέψη: Είναι άραγε αυτός Εβραίος; Αξίζει να τον βοηθήσουμε;

2. Αλυσίδα αγάπης

Έτσι λοιπόν ο άνθρωπος μετά από λίγη ώρα θα έπρεπε να πεθάνει. Αλλά, λέει ο Χριστός, πέρασε απ' εκεί ένας Σαμαρείτης. Εμείς σήμερα θα λέγαμε: ένας Τούρκος. Οι Τούρκοι θα λέγανε: ένας Ρωμιός. Πέρασε δηλαδή ένας ξένος, ένας εχθρός. Αλλά ο Σαμαρείτης τον σπλαγχνίστηκε. Πόνεσε η καρδιά του όταν τον είδε. Και έστρεψε τα βήματά του προς το μέρος του πληγωμένου. Αφού τον πλησίασε, έβγαλε από το σακί του το κρασί και το λάδι που είχε μαζί του και έπλυνε τις πληγές του. Έσχισε το ρούχο του το έκανε επιδέσμους και τον έδεσε. Μετά τον σήκωσε και τον έβαλε στο γαϊδουράκι του. Και αυτός, που ήταν δικά του όλα, του 'δωσε την θέση του και του έκανε τον αγωγιάτη.

Προχώρησε έτσι ώσπου πήγε τον μισοπεθαμένο σ' ένα πανδοχείο. Εκεί τον περιποιήθηκαν καλύτερα, με την επιστασία του πάντα, και πριν φύγει ο καλός Σαμαρείτης είπε στον πανδοχέα:

-Θα χρειαστείς χρήματα για να τον περιποιηθείς; Πάρτα από μένα. Ό,τι χρειάζεται να κάνεις, κάνε τα όλα. Δεν θα σε αφήσω. Αυτός μπορεί να μην έχει τίποτε. Εγώ θα ξαναπεράσω και θα σε πληρώσω για τα έξοδά του μέχρι τελευταία δεκάρα.

Ρώτησε ο Χριστός τον νομικό:

-Ποιός από όλους που περάσανε ήταν πλησίον σε αυτό τον άνθρωπο;

Απάντησε εκείνος:

-Εκείνος που έκανε το έλεος. Εκείνος που τον πόνεσε. Εκείνος ήταν πλησίον.

Του είπε ο Χριστός:

-Πορεύου και συ ποίει ομοίως. Και συ κάνε το ίδιο. Πήγαινε στο δρόμο σου, βάδιζε ήσυχα τη ζωή σου και όταν συναντάς τέτοιες καταστάσεις κάνε ό,τι έκανε ο καλός Σαμαρείτης.

3. Ο Χριστός έγινε πλησίον μας

Τι είναι αυτή η ιστορία του καλού Σαμαρείτη; Μια παραβολή του Χριστού. Τι είναι ο Χριστός; Ο Διδάσκαλος. Είναι ο πάνσοφος και πανάγαθος Θεός. Όλα τα είπε καλά, όλα τα είπε γεμάτα σοφία. Απόδειξη: Τέτοιο κείμενο, την σημερινή εποχή που όλοι μιλάνε για την ανάγκη να είμαστε καλωσυνάτοι στους

μετανάστες, στους ξένους, δεν υπήρξε πουθενά στον κόσμο. Μόνο ο Χριστός το είπε. Την παραβολή του καλού Σαμαρείτη την διαβάζουν και οι μουσουλμάνοι και οι Ινδοί και οι Κινέζοι και οι Ιάπωνες και όλοι οι άνθρωποι στον κόσμο, για να καταλάβουν πώς πρέπει να συμπεριφέρεται ο ένας στον άλλο που είναι τέκνο του Θεού. Γιατί ο Θεός είναι Πατέρας όλων μας.

Όμως αδελφοί μου, εμείς, σαν χριστιανοί, πρέπει να προσέξουμε και κάτι ακόμη. Η διήγηση αυτή, είναι παραβολή. Δεν είναι ένα διδακτικό παραμύθι που μας λέει πως ένας άνθρωπος φέρθηκε καλά μια φορά και ένα καιρό και πρέπει να τον μιμούμαστε σε κάποιο μέτρο. Αλλά επειδή όπως είπαμε είναι παραβολή, κρύβει κάτι άλλο.

Εδώ ο Χριστός, μας λέγει την ιστορία του κόσμου και την δική Του. Ο άνθρωπος που κατέβαινε από την Ιερουσαλήμ για την Ιεριχώ, ήταν ο Αδάμ. Ο πρώτος άνθρωπος. Αλλά κει που κατέβαινε, έπεσε σε ληστές. Τον μπλέξανε τα δαιμόνια με τον λογισμό: «Τι είναι καλύτερα; Να τηρείς το θέλημα του Θεού, να 'χεις υπακοή ή να κάνεις του κεφαλιού σου;» Αυτός έπεσε στην παγίδα. Και τα δαιμόνια, τον γέμισαν πληγές. Ποιές είναι οι πληγές; Τα πάθη. Τι είδους πάθη; Πάθη φοβερά. Κακίας, αισχροτήτος, πλεονεξίας, απανθρωπιάς. Τον γέμισαν πληγές. Και τον έγδυσαν. Εκείνοι οι άνθρωποι που δέχονται τα λόγια του διαβόλου και τις συμβουλές του διαβόλου, το ξέρουμε και το βλέπουμε, είναι στη ζωή τους, αναίσχυντοι και αδιάντροποι. Όπως όταν είναι οι άνθρωποι αναίσχυντοι και αδιάντροποι, δεν το 'χουν σε τίποτε να γυμνώνονται, έτσι και όποιος χάσει την πίστη στο Θεό γίνεται εντελώς αδιάντροπος. Χειρότερος από τον κάθε αδιάντροπο στον κόσμο αυτό. Αλλά σ' αυτή την κατάσταση ο άνθρωπος πνευματικά πεθαίνει.

Πεθαίνει πνευματικά, σημαίνει ότι δεν είναι άξιος να βρίσκεται κοντά στον Χριστό, ούτε να πάει στην αιώνια ζωή μαζί με τους αγίους. Και αν εμείς -αμαρτωλοί άνθρωποι- πονάμε εκείνον που χτύπησε το πόδι του, πονάμε εκείνον που είναι νηστικός, πονάμε εκείνον που κλαίει, πολύ περισσότερο ο Χριστός ο πολυεύσπλαγχνος δεν ανεχόταν να μας βλέπει έρμια και παίγνια του διαβόλου. Και κατέβηκε από τον ουρανό στη γη. Μας συμπόνεσε και ήλθε κοντά μας. Και κοντά μας, έβγαλε τα δικά Του: το λάδι και το κρασί, το έλεός Του και το αίμα Του. Και έδεσε τις πληγές μας. Έπειτα με τα ρούχα του, δηλαδή με την χάρη του, μας δίπλωσε και μας στόλισε. Γι' αυτό ψάλλουμε όταν βαπτιζόμαστε: «Όσοι εις Χριστόν εβαπτίσθητε, Χριστόν ενεδύσασθε». Κάθε φορά που πηγαίνουμε στην Εκκλησία και συμμετέχουμε στα μυστήρια, παίρνουμε έλεος και χάρη Θεού. Παίρνουμε ρούχο, στολισμό αφθαρσίας τον ίδιο τον Χριστό που τον ντυνόμαστε στο Βάπτισμα.

Τον ίδιο τον Χριστό φοράμε όταν εξομολογούμαστε. Και όταν κοινωνούμε παίρνουμε το σώμα Του και το αίμα Του που είναι η πιο μεγάλη ευλογία στον κόσμο.

Με άλλα λόγια, ο Χριστός μάς μάζεψε και μας έδωσε τον εαυτό Του. Λέει ο απόστολος Παύλος: «Ημάς νεκρούς όντας τοις παραπτώμασι», ενώ είμαστε πεθαμένοι από τις αμαρτίες μας, αυτός από την πολλή του αγάπη μας συμπόνεσε. Και ήλθε κοντά μας. Μας έπλυνε με το αίμα Του, μας τύλιξε με τα ρούχα Του. Με το βάπτισμα και με τα άλλα που είπαμε.

Μας σήκωσε, μας έβαλε στη θέση Του και μας πήγε στο πανδοχείο. «Συνεζωοποίησε» λέγει ο απόστολος Παύλος. «Συνήγειρε, συνεκάθισε». Τι σημαίνει «συν»; Σημαίνει «μαζί». Την δική Του ζωή την έκανε δύο και έδωσε και σε μας. Είμαστε κάτω εμείς. Μας σήκωσε και μας ανάστησε. Μας πήρε και θα μας βάλει μια ημέρα να καθίσουμε μαζί Του. Και μέχρι τότε και εις τους αιώνες θα μας φροντίζει ο Κύριος μας Ιησούς Χριστός. Αυτό είναι το νόημα της παραβολής. Ότι ο Χριστός είναι ο πλησίον μας.

4. Γίνε «πλησίον» στο πιο ουσιαστικό

Ρώτησε ο νομικός: «Ποιός είναι ο πλησίον μου;»

Και αφού άκουσε την παραβολή έδωσε μόνος του την απάντηση: «Εκείνος που έκανε το έλεος».

Ποιός έκανε το μεγαλύτερο έλεος; Ο Χριστός. Τι έκανε; Αυτά που έκανε ποιός να τα διηγηθεί; Με τι γλώσσα να τα διηγηθεί; Με τι γλώσσα να διηγηθεί κανείς τι είναι ή ευσπλαχνία και το έλεος του Χριστού.

Είπε ο Χριστός εις τον νομικό: «Πορεύου και συ ποίει ομοίως». Κάνε και συ το ίδιο. Που να το κάνω Χριστέ μου; Σε όποιον βλέπεις πονεμένο. Σε όποιον βλέπεις να κινδυνεύει. Και προπαντός, σε όποιον βλέπεις να υποφέρει και να κινδυνεύει στην ψυχή του και στην αιώνια ζωή.

Δεν είναι τραγικό πράγμα, να φροντίζουμε για τον πεινασμένο στην κοιλιά και για τον γυμνό στο σώμα να τους δώσουμε λίγο ψωμί και κάποιο πουκαμισάκι και να μην φροντίζουμε για εκείνον που κινδυνεύει να χάσει την ψυχή του; Υπάρχει χειρότερο κακό;

Γι' αυτό, αν θέλουμε να είμαστε άνθρωποι του Θεού, έχουμε χρέος να ανοίγουμε το στόμα και να μιλάμε για την αιώνια ζωή. Να μιλάμε όσο μπορούμε για το κακό που είναι ο θάνατος της ψυχής, ο θάνατος που τον φέρνει η αμαρτία.

Να μας δυναμώνει ο Κύριος, να μας φωτίζει, να μας αγιάζει την καρδιά, να

μεγαλώνει η καρδιά μας. Και να είναι πρόθυμη να υποβληθεί σε κόπους και σε στενοχώριες για την ωφέλεια του πλησίον. Να τον παρακαλούμε με όλη την δύναμη της ψυχής μας, να μας αξιώνει να γινόμαστε καλοί Σαμαρείτες. Μιμητές τού Κυρίου μας Ιησού Χριστού στην καλωσύνη, στην αγάπη, στην φιλανθρωπία. Αμήν.-